

Retningslinjer

Forsker adgang - retningslinjer

Forsker adgang - retningslinjer

Grønlands Statistik (GS) kan stille mange data til rådighed for forskere. Som beskrevet i regler for arbejde med Mikrodata i GS, er det vigtigt, at omgangen med data sker på en måde, hvor både datasikkerhed og datafortrolighed er i top. Dette både af forskere men også internt i GS.

Datafortrolighed er en helt central forudsætning for, at forskerordningen kan eksistere. Alle datasæt der gives adgang til via forskerordningen er fortrolige, i henhold til §27 i Landstingslov nr. 8. af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og § 50 i kriminallov for Grønland af 30. april 2008. Derfor forpligter forskere sig gennem en kontrakt med GS til at overholde en række regler i omgangen med mikrodata.

Forskeren har kun adgang til mikrodata på GS' server og ved brugen af programmet Citrix. På serveren kan data behandles og der kan summeres, laves tabeller, samt beregnes diverse statistiske informationer mm. Disse generelle resultater kan så sendes og til forskerens e-mail, og med en kopi til GS for kontrol om omgangen med mikrodata er overholdt.

Hjemsendelse af data

En regel er, at man kun fra forskermaskinerne hos GS må hjemsende generelle resultater og aldrig individdata eller data på enkelte enheder.

Som hovedregel må der kun hjemsendes analyseresultater, aggregerede tabeller eller figurer, hvor det ikke er muligt at identificere enkelte enheder, dvs. hverken personer, husstande, familier, virksomheder og andre enheder der er af-identificerede, også selvom det unikke løbenummer er fjernet. Men det er tilladt at arbejde videre med det hjemsendte aggregerede materiale, fx til at dannelsen af figurer eller videre analyser i statistikprogrammer.

Generelt gælder nedenstående tommelfingerregler for aggregerede data. At resultater bør som udgangspunkt have sådan en form, at de umiddelbart kan anvendes i en publikation.

For tabeller gælder nedenstående:

Reglen er, at tabeller skal indeholde mindst 3 observationer pr. celle, men aggregeringsniveauet kan altid afhænge af en konkret vurdering af Grønlands Statistik af hvad tabellen indeholder.

Statistik som "Max" og "Min" mm. må kun hjemsendes hvis der ikke er mulighed for identifikation af enkelte enheder.

Figurer

Figurer må kun hjemsendes, hvis de ikke indeholder identificerbar information. Man skal ved nogle typer af figurer være særligt opmærksom på såkaldte outliers/ ekstreme værdier. Dette da de måske kan identificeres. Det skal også sikres, at figurerne ikke indeholder indlejrede Mikrodata. Dvs. at hvis man eksempelvis sender en figur i Excel, må den ikke tage Mikrodata med som kan trækkes ud senere, dette er ulovligt. For at sikre at dette ikke sker kan figurer sendes i pdf-format.

Datafortrolighed

Datafortrolighed

Datafortrolighed handler om, at undgå spredning af fortrolige oplysninger ved brugen af statistikprodukter. Dette gælder både internt i GS mellem medarbejderne samt ved forsker adgang til Mikrodata.

Regler til håndhævelse af datafortroligheden udmøntes i en datafortrolighedspolitik med tilhørende retningslinjer for arbejdet med Mikrodata samt brugen af resultater fra diverse analyser. Politikken omhandler også en diskretionering af Mikrodata, samt fastlæggelse af individuelle adgangsrettigheder til oplysninger i GS. Desuden er det et led i datafortroligheden, at GS ved at give adgang til Mikrodata sikrer sig, at modtagerens datasikkerhed er på niveau med datasikkerheden i GS.

Det gælder bl.a. om, at sikre individoplysninger mod genkendelighed ved præsentation i statistikprodukter. Oplysningerne er direkte identificerbare, når der er tilknyttet en formel identifikation. Det kan være et personnummer, et virksomhedsnummer eller en adresse, men det kan også være bygningsnummer, bilregistreringsnummer eller andre identifikationsnumre, som administrativt er forbundet med personer eller virksomheder.

Brugen af neutrale koder som erstatning for det formelle nummer ændrer ikke nødvendigvis ved, at "enheden" forbliver uidentificerbar. For hvis koblingen mellem to numre eller blot data er kendt og bevaret, kan dette være tilstrækkeligt unik til at indirekte fastslå, hvilken "Enhed", det drejer sig om, og eks. denne virksomheds branche eller omsætning eller andre følsomme

informationer. Derfor må Mikrodata på dette niveau aldrig sendes ud fra GS' server.

GS er underlagt Selvstyrets generelle it-ressourcer. Ved overgang til brug af disse var det afgørende for GS, at datasikkerheden forblev intakt. Faktisk blev den fysiske sikkerhed forbedret: Dette da man derefter overgik til at programafvikling på centrale servere placeret i GS. Derved opnår man, at data på intet tidspunkt forlader Selvstyrets server, og at ingen data lagres på lokale arbejdsstationer.

Alle data og programmer opbevares på GS' server, hvor data behandles. Filserveren er inddelt i områder, hvortil Statistikchefen bestemmer adgangsrettigheder for ansatte i GS såvel som forskeradgangen.

Adgangsrettigheder tildeles efter behov og kontrolleres for fejl og minimum hvert år og samt ifm. ansættelser, fratrædelse og ændret opgavefordeling internt i GS. Forskeradgangen og rettighederne vurderes løbende når forskningsprojekter påbegyndes eller lukkes.

Datafortrolighed er en helt central forudsætning for, at forskerordningen kan eksistere, og alle datasæt der gives adgang til via forskerordningen er fortrolige, og i henhold til §27 i Landstingslov nr. 8. af 13. juni 1994 om sagsbehandling i den offentlige forvaltning og § 50 i kriminallov for Grønland af 30. april 2008. Derfor indgår GS en formel kontrakt med forskere, hvor indholdet bl.a. er, at forskere forpligtiger sig til at overholde lovene, og bl.a. ved ikke at hente individdata ud fra forskermaskinerne på GS.

Datafortrolighedspolitikken fastlægges af GS' bestyrelse efter indstilling fra Statistikchefen, jfr. §13 stk. 6 i Inatsisartutlov nr. 36 af 9. december 2015 om ændring af landstingslov om GS.

Autorisation

Autorisation

I henhold til GS' datafortroligheds politik kan kun autoriserede miljøer, som er godkendt af Statistikchefen, få adgang til at udføre statistiske analyser på mikrodata ifm. forskning eller lovforberedende arbejde.

For at sikre en ansvarlig brug af mikrodata kan kun mere varige forsknings- og analysemiljøer autoriseres. Dette kræver at der entydigt skal identificeres, hvem der er ansvarlig chef og som ved overtrædelse af de grundlæggende regler, kan udsættes for sanktioner ved brud på disse.

Som udgangspunkt kan følgende autoriseres: Grønlandske Departementer, fx Finansdepartementets Lovmodelgruppe, Forskningsinstitutioner, Universitet,

Styrelser, Grønlandsbaserede konsulentfirmaer samt miljøer autoriseret af Danmarks Statistik.

Disse er varige miljøer/offentlige organisationer med en ansvarlig chef med enten forskning som primært formål eller organisationer der har behov for mikrodata som analysegrundlag for f.eks. lovforberedende arbejde.

Ved hver autorisationsansøgning foretager GS en konkret bedømmelse af miljøet. Her lægges særligt vægt på miljøets kompetencer inden for håndtering af registerdata samt kendskab til de datasikkerheds-regler, der gælder for adgang til mikrodata under GS' forskerordning.

For at give autorisation foretager GS en konkret bedømmelse af ansøgerens troværdighed som databrunder. For en Grønlandsk baseret konsulent indgår dennes CV i vurderingen.

Konsulentfirmaer kan autoriseres, men kan som udgangspunkt ikke få adgang til mikrodata, der indeholder virksomhedsdata. Statistikchefen kan dog give dispensation til konsulentfirmaer, der udfører udredninger eller forskning for en offentlig myndighed eller en interesseorganisation, som er autoriseret, hvis denne opgavestiller skriftligt står inde for sikkerhedsmæssig korrekt brug af data.

For personstatistiske projekter lægges vægt på, at projektmedarbejderne ikke direkte er involveret i administrative opgaver, der i andre sammenhænge behandler den samme personkreds. F.eks. vil det administrative personale i en kommune ikke kunne autoriseres.

Opsætning og kommunikation

Opsætning og kommunikation

Når du har fået godkendelse af dit projekt og der er udarbejdet en kontrakt modtager du information fra GS, mht. videre opsætning mm.

Signatur forklaring:

... Oplysninger foreligger ikke

.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn

. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme

0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed

Eventuel henvendelse

Per Lyster Pedersen

E-mail: PELY@stat.gl

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

